

alan an diuzet

yannig a oar lenn

COURS PRÉPARATOIRE
DE LANGUE BRETONNE

ILLUSTRATIONS DE X. DE LANGLAIS

EDITIONS FONDATION CULTURELLE BRETONNE

avant-propos

Ce livret est destiné aux bretonnants débutant dans l'exercice de la lecture.

Celle-ci constitue la clef de tout enseignement et rien ne doit être épargné pour inciter l'écolier à lire.

Nous pensons que s'il le fait en outre, dans la langue familiale, les progrès n'en peuvent être que plus rapides.

Souhaitons que les maîtres, avec l'assentiment des Autorités compétentes veuillent bien utiliser cet adjuvant pendant le temps qui leur est imparti par la loi.

Nous leur serons reconnaissants s'ils nous envoient critiques et suggestions.

Nous remercions vivement : M. Pleven, président du C.E.L.I.B., qui nous a offert la composition typographique de l'ouvrage, Keravel et Lemercier, ses véritables parrains, la Fondation Culturelle Bretonne qui s'est chargée de l'édition, X. de Langlais dont les dessins sont toujours limpides et suggestifs, mon ami Riou-Reuzé, propriétaire des clichés, propagateur zélé des ouvrages en langue bretonne, M. Falc'hum, professeur de celtique à l'Université de Rennes et M. Corbes pour leur précieux encouragement.

Puisse ce petit ouvrage contribuer à l'harmonie entre nos deux langues maternelles !

Alain LE DIUZET.

2

piro, ar hi, a sikour da vesan̄ ar saout

a - o - u - i - e = é - y = i

oa - oe - ao - eo - io - ae - ie - ui - iu - ya !

p - pa - pe - pi - po - pu.

papa - pipi - pipo - pao.

papa eo - pipi eo - pipo eo - papa e oa - pipi e oa - pipo
e oa - pao pipo eo - pao pipo e oa.

papa eo ? - ya ! papa eo - pipi e oa ? ya ! - pipi e oa - pao
pipo eo ? - ya ! pao pipo eo.

papa ha pipi - papa ha pipo - pipi, papa ha pipo.

t - ta - te - ti - to - tu.

tata - teo - eta - e ti papa.

tata eo - teo eo pipo - tata a oa e ti pipi - pipo a oa e tu
tata - e ti pipi e oa te - pao pipo a oa e tu pipi - pao pipo a oa
teo - te eo, eta, pipi ? - ya ! me eo - pipi e oa - pipi ha pipo.

pipi a oa e tu tata e ti pipi - pao pipo a oa teo.

te a oa e ti tata - te a oa e tu pipi - te eo, pipi ? - ya !

r - ra - re - ri - ro - ru.

a ra - e ra - a ri - a roe - a roio - a rae - a raio - reo - rata
re a rata.

reo a ra - pipi a ra rata - pipi a ro rata - re a rata a ro - tata
a raio te - tata a roio te - te pe rata a roe tata ? te pe rata eo ? -
te eo - pa roi te, pipi a roio rata - rata eo, eta ? - ya ! rata eo -
pa ra re a reo, pipi a ra te - ya ! - te pe rata - reo a oa - reo a
rae - reo a raio.

rata a ri, pipi, pa raio reo ?

pa rae reo, e roe pipi te.

reo teo e oa.

yannig en e gavell. mari a sell outañ

n - na ne - ni - no - nu.

rene - renea - nao - eno - ano - fano.

reneea ne ra na te na rata - ni a roe te - tata a oa e ti rene - eno e oa pipi - pipi a oa eno - rene eo ano tata - te, pe renea a oa e tu pipi ? - renea e oa - ni a oa e ti rene - ne oa eno na pipi, na tata.

nao a oa eno - fano eo rata pipo - te renea a oa fano - te pipi n' eo na teo, na fano. Rene eo ano papa - e ano eo.

m - ma - me - mi - mo - mu.

manu - mari - maria - eme - mui.

mari a oa e ti rene — manu a oa eno — ne oa na tata, na pipo e ti rene — ne oa eno na te, na rata — ma ! — eme rene — me a raio rata ha te ! — ma ra pipi te, manu a raio rata — pa roio manu rata, maria a roio te — pa ra reo teo, e ra pipi te.

— pe te, pe me a raio te, renea ? — me a raio ! — eme renea. maria ne ra mui te — fano eo te maria ! — eme rene.

l - la - le - li - lo - lu.

milo - malo - melani - emilia - amelia - natali - ali - loa - leo - me a laro.

milo a lare : te, malo, a raio rata — emilia a raio te — amelia a roio te ha natali a roio rata — malo a laro : me a raio rata — melani a roio rata — pipo a laero rata melani — rene a roe e ali e ti emilia.

loa emilia a oa e ti amelia — eno e oa — nao loa a oa e ti melani — me ! — a lare rene — a oa teo — teo e oa ha teo eo.

nao leo a ra milo — re eo ! — a lare pipi.

d - da - de - di - do - du.

dudi - domino - ludu - dao ! da di - edo.

natali a oa e ti rene — du eo da di ! — eme natali — ya ! du eo ! — malo, pipi ha rene a oa e ti emilia — eno e oa te — domino a oa — dudi a oa — pipo a oa e ti amelia — ludu a oa eno — du e oa pao pipo — ti natali a oa da rene — da natali eo ti renea — pipo a dapo rata — rene a laro : me a dapo pipo e tu pe du.

teo e oa rata rene ; re deo — re dano eo te maria.

7 : seiz — 8 : eiz — 9 : nao — 10 : deg — 11 : eunneg — 12 : daouzege — 13 : trizeg.

dant kentan̄ yannig a zo deut er mēz

V - va - ve - vi - vo - vu.

vi - avi - avu - eviti - evito - evite - ivona.

me a vo — me a voe — te a eve te — ni a evo te — te a vale — me a valeo.

da vari eo ti ivona — avi a ra — avu a ra avi da rene — mari a oa e ti ivona — te a oa eno eviti — mari a lavare : ni a evo te — nao vi a oa e ti natali — manu a lavaro da rene : me a vale, te a vale, ni a valeo — emilia a roio nao vi da vari — maria a roio nao loa da renea — te ha rata a voe e ti ivona — pipi ha rene a oa e ti maria — te a oa eno evite — teo e oa — re deo — e ti renea e oa re dano — ivona a eve te renea.

S - sa - se - si - so - su.

simonia - sidonia - sivi - setu - sinema.

Setu simona e ti sidonia — sivi a oa eno, evite — e ti rene e oa sinema — dudi a oa — sede milo da di rene — rene a lavare : sinema a vo ! — sinema a voe eno — pipi a laero rata — rene a dapo pipi — milo a saveteo pipi — setu ! ne vo na te, na rata, na sivi e ti simona — sinema a vo eno — sede pipi e ti rene — pipi ha rene a valeo — setu simona e ti sidonia — sivi a vo eno.

b - ba - be - bi - bo - bu.

bara - beo - babi - bale - bili - bureo.

tata a ro bara da bipo — du eo bara pipi — mari a roio babi du da vilo — bale a ra pipi — pipi a valeo — bale a raio — bureo milo a oa e ti rene — eno e oa — babi a roe mari da bapa — bili a oa e ti pipi — du eo ti pipi — babi a ro milo da sidonia — abaoe, e ro sidonia te da vilo — dube milo a oa e ti rene — beo e oa dube milo — du eo pao pipi — du eo e bao — milo a roe e vara e vabi da bipo, e ti rene.

f - fa - fe - fi - fo - fu.

fao - faro - filo - fubu - afo - foei ! - fae !

me a rafe — te a rofe — ni a vefe — me a foto — te a foto — faro eo filo — me a rofe te da filo ! — eme ivona — ivona a rafe te — filo a rafe fae — ivona a foto te — rene a rofe bara da bipo — afo ! afo ! pipi, bara a vo — pipi a laere rata — foei ! — foei ! pipi — ma vefe babi e ti rene, me a rafe te — fubu a oa e bureo milo — pipi a dapo bara — mari a foeto pipi — pa vo filo e ti sidonia, e vo faro.

eun toull e-neus grêt yannig en trêz

J - ja - je - ji - jo - ju.

jani - joa - juli - dijuni - dija - jabadao.

juli a oa e ti jenovefa — joa a oa eno — juli ha jenovefa a eve te — dijuni filo a vo e ti julia — dijuni sidonia a oa e ti ivona — juli a oa eno, dija — da bipi eo ti jenovefa — pa vo pipi e ti rene, e vo joa ha dudi — ma vefe manu eno e vefe jabadao — jani a evo te e ti juli — jili a roe rata da bipo — jubile maria a oa — joa a oa eno — p' edo jani e ti julia e oa jabadao eno.

G — ga — ge — gi — go — gu.

Bugale — egile — gér — me a gano — te a goanio — me a guitao.

Rene a gase fao da di bipi — julia a gare sivi — pipi a gosa — mari a ro re a gafe da vilo — juli a gano e ti jenovefa — bugale rene a gane e ti sidonia — me a guitao ti rene — milo a ro re a rata da bipo — pipi a dago — goro a ra mari e ti juli — manu a vo e ti malo — milo a oa er gér — bugale rene a lavare gevier da vari — me a gaso pipi da di rene — pipi a goanio eno.

eu - ou - aou - iou - ïou - w = ou

Beure - meuleudi - avalou - daou - goude - war - gwad - gwer - piou ? - siliou.

Beure eo - dijuni a vo e ti rene - goude e tapo pipi avalou - madou rene a vo da bipi - leue milo a oa teo - meu ! a rē leue milo - gwiz malo a oa maro - gwad ar wiz a oa ruz - rene a ev dour - pipi a evo goude - goulou a oa e ti maria - milo a dapo siliou diriaou - milo a lavare gaou - jeu a vo - seuliu botou rene a oa teo - piou a goanio e ti ivona ? - viou a vo - ha siliou - meuleudiou a raio pipi.

An = an ; oñ = on ; an = ann ; on = onn.

Amañ — evañ — fotañ — me a soñje — mari a foñso — an ti — an tonton — an dud — son.

Emañ mari e ti rene — Gouelañ a ra rene — pipi, an tonton, a soñje : an ti-mañ a vo da vari — malo a foñso botou rene — maria a foñse bragou milo — an dud a lavare : da biou eo an ti — mañ ? — da donton pipi eme vari ; dañvad rene a oa gwenn — malo a oa o vevañ e ti Yann — fotañ a ra malo dour war leur an ti — Yann a sone e ti an tonton — eur son beo e oa — pipi a soñje : dudius eo ar son.

19 : naonteg — 20 : ugent — 22 : daou warn-ugent — 29 : nao warn-ugent.

emāñ yannig o kistināñ

En En = ènn ; em = èmm ; in = inn ; im = imm.

Un = unn ; um = umm ; eun = eunn ; et = ètt.

Eun den — an tintin — dilun — butun — ganim.

Elum e oa ar goulou e ti pipi — pipi a oa en ti, e unan — milo a ra eun toull e penn an ti — ét eo rene da di pér — milo a vutun — me a vutuno goude — Yann a oa ganim, e penn an ti — eun toull a oa eno dilun — amañ emañ an toull — don eo — rene a oa war e wele — eur gwele nevez eo — gwag eo — eun dañvad du a oa e ti rene — gwenn eo hini pipi.

Gn Gn — gna — gno — gnu — gne — gni.

Z — za — ze — zi — zo — zu.

Tagn eo rene — manu a zo mogn — gizell pipi a zo lemm — Yann a zo tougn — rene a boagn e ti malo — malo a lavar dezañ : poagn rene ; goude — ze te a goanio — Yannig a bign war ar voger — me a azezo war ar gwele — piou a zo du-ze ? — Yann ar mogn a zo du-mañ — piou a zo gantañ ? — pér ar rouz an hini eo — mari a zo en he zi — Yann a vo en e di iveau — emaint o daou en o zi — maze ha lomm an tougn o oa o daou e ti pér ar rouz — gwin a oa gante.

Br Br — bl — dr — fr — fl — tr — vr — vl.

Brao — bleo — dru — fritañ — traou — glao — pri.

Prenañ a ra pipi bragou du — jani a frito viou — pipi a grogo e bragou pipi — brao eo an traou e ti manu — sidonia he deus bleo brao gant blañsonou — glao a ra — klujiri a zo e-tal ti Yann — me a gleve eur glujar — ar glujar a gluche war an douar brago pipi a blijo dezañ — frotañ — a ra mari botou rene — pri a oa warne — petra a vo da goan e ti maria ? — siliou pe eun dra all bennag — pipi ne ra netra — pipi a vlejo.

Ar Ar — al — oul — eul — eus — ouz — eur.

Gar — ler — dor — aval — dour — yar — yer.

Dor pér a zo digor — gar ar yar a zo torret — siliou a zo er mor — douar manu a ro avalou mad — yer ivona a zo ét d'ar foar — trouz a vo pa feurmo mari he zi — me am eus eul loa aour — mevel mari — job a zo lér — lérét en eus per disul — emañ ar goulou o vervel — ler botou pér a zo gleb — manu a feurmo eun ti-zoul — paour eo manu — me a zispigno daou lur ha pevar ugent.

degemeret eo bet yannig er santifikat

K K — ke — ki — ko — ku — ska — skri — stu — stra — spa

Kato a eve kafe e ti ar pôtr koz — ki manu a zebre kig pipi — pipi a sko war gi manu — kog Yann a zo droug — emañ mari o skubañ an ti — job a zo o skarzañ ar porz — maria a skrivo da bipi — stokañ a ra rene ouz an dôl — strakañ a ra an dôl — ar sparfell a zebro an evn — Yann a blij dezañ siliou — me a blij din meskl — ar bugel a skube al leur — ar vugale a gleve kleier ar bourk.

Ch Ch — c'h = h — che — c'ha — hi.

Chase — echu — c'hoar — c'hoari — ar hi — ar haz.

Echu eo ar chase — ar hi a chomo en ti — ar haz a vo gantaañ — ma c'hoar a c'hoarie kartou e ti pipi — ar hafe a oa mad eno — hag ar chufere iveau — pipi, ar hi, a sache war ar haz.

Emañ ar hog o kanañ ; hopal a ra — harzal a ra ar hi — emañ o redeg war-lerh ar had — warhoaz e vo marhad er bourk — war ar hohu e vo — charl, ar hemener, a ro beuz d'ar hi — war-lerh ar hafe e vo evet chufere.

Aü Aü — eü — öü — (ei = é - i) — (oi = o - i).

Paün — eüruz — joaüs — seiz — skoill — emroüs.

Mari a zo eur plah eüruz — joaüs e vez dalhmad — emroüs eo iveau — rene a zo eun den enoüs — ar harr en eus kavet eur skoill war an hent — mein e-leiz a oa eno — eiz a dud a oa e ti rene deh — e porz ar menaj e welan eun houad, eur hog, eur yar, eur paün — kaier ifig a zo skrivet brao — lomm a zo eun den emroüs ; allies e ro arhant d'ar beorien — eur bleiz a oa e koad ar beskont — debret en eus seiz pe eiz dañvad.

III III — illa — illo — ille — illu.

Till — billed — dillac — fillor — pillow.

Pipi a ro eur billed a vil lur da rene — dillac maria a oa du — milo a zo fillor da vari — draillañ a ra emilia pillow — arar manu a fraillo an douar — dour a zo, leun ar saill — trubuill a vo e ti rene — milo a bako eun touill er mor — jani a gutullo sivi e ti katell — e dor an ti e oa eun ibill koad — pipi a heuill pipi e-pad ar chase — pipi en eus dillac — malo en eus druillou.

AR GOURENNOU E-PAD GOUEL AR BARREZ

yannig a oar { dispelegan ar VERBOU

Me - te - eñ - hi - ni - c'hwi - int... a

labourad :	labour	- laboure	- labouras	- labouro	- labourfe
bezañ :	a zo	- a oa	- a oe	- a vo	- a vefe
gouzoud :	a oar	- a ouie	- a ouezas	- a ouezo	- a ouife
mond :	a ya	- a yê	- a yeas	- a yelo	- a yafe
ober :	a ra	- a rê	- a reas	- a raio	- a rafe

Labourad - bezañ - gouzoud - mond - ober

a ran	a rên	a ris	a rin	a rafen
a rez	a rês	a rejout	a ri	a rafes
a ra	a rê	a reas	a raio	a rafe
a reom	a rêm	a rejom	a rim	a rafem
a rit	a rêh	a rejoh	a reot	a rafeh
a reont	a rênt	a rejont	a rint	a rafent

VERB : kaoud

me	am	eus	boa	bo	befe
te	az	peus	poa	po	pefe
eñ	e	neus	doa	devo	defe
hi	he	neus	doa	devo	defe
ni	hon	eus	boa	bo	befe
c'hwi	ho	peus	poa	po	pefe
int	o	deus	doa	devo	defe

} labouret

78 : triveh ha tri-ugent — 80 : pevar-ugent — 90 : deg ha
pevar-ugent.

BRGAOU kentan yannig

Eun devez en em lakaas Yannig da ouelañ a-greiz kalon.

« Petra a hoarvez ganit ? » — a houlenas e vamm. Met ar bugel ne rē nemed difronkañ, hep galloud kôzeal.

A-benn ar fin, e lavaras : « Ar vugale all a zo oh ober goap ouzin abalamour d'am robenn hir. Hopal a reont : Yannig, pôtr e lostenn ! — Yannig e lostennig ! — Fellout a ra din kaoud eur bragou evelte ! »

Galvet e oe ar gemenerez en ti hag, e berr amzer, e kempennas eur bragou bihan koant, gant danvez eur porpant re striz evid an tad.

An deiz war-lerh e savas Yannig beure-mad. En em zilañ a reas en e vrugou nevez, ha, yo ! setu eñ er-mêz hep evañ e gafe, zoken.

Kavoud a reas kerkent e geneiled, Jobig ha Fañchig e-kichen anti-kêr.

Eno e oa diri (skalierou) uhel da vond da di an Otrou Mêr. A bep kostez eus an diri, e oa eur pikol mén war-ziskenn.

Ar vugale en em lakaas da ruzañ, pep hini d'e dro, war ar veinze.

Eur blijadur vraz a oa evite rampañ war foñs o bragou eus an neh beteg an traoñ.

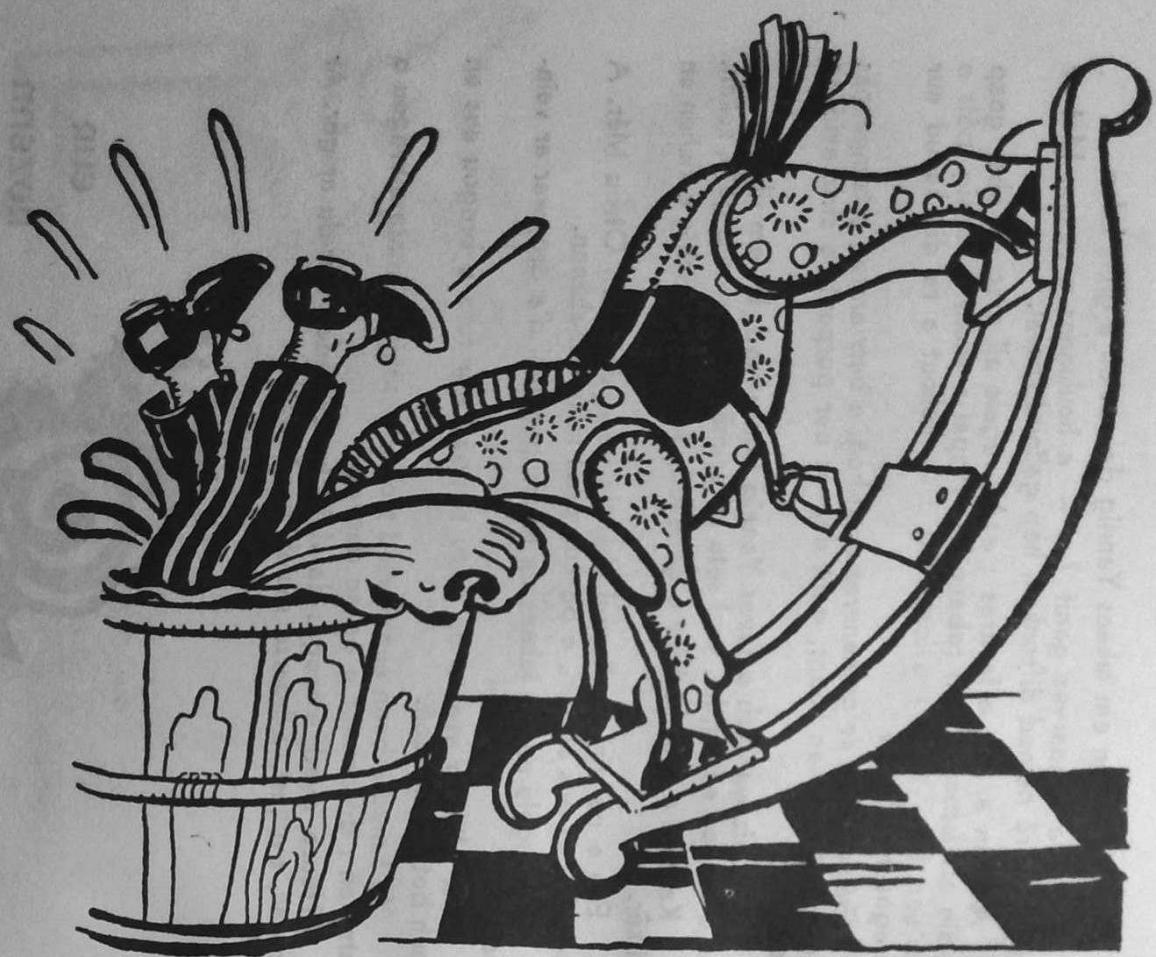
Ya ! med a-benn eun toullad troiou, e santas Yannig e vrugou o strakañ : diframmet e oa an danvez.

Neuze, avad, e krogas da vlejal ha da redeg war-du ar gêr. Ar re all, eveljust, a hoarze muiañ ma hellent.

EUR
ROZENN

97 : seiteg ha pevar-ugent — 100 : kant — 200 : daou hant —
300 : tri hant.

yannig hag e varh

Eun devez e teuas tonton Pipi da weled Yannig. Gantañ e oa eur pikol mark koad prenet e Lanuon.

« Setu amañ, Yannig — emezañ — eur hoariell hag a raio kalz a blijadur dit ! »

Ar pôtrig a ruzias eun tammig ; met, kerkent, e tapas krog en e varh hag, en eur lamm, e voe war gein al loen.

Hemañ a oa war vrañsigell. Mond a rê gant e fri beteg an douar ; ha, goude-ze, e tiskenne dre an tu all, e lost o skubañ al leur. Biskoaz n'en oa bet Yannig kemendall a eürusted...

Eun devez edo (e oa) evelse o hoari er gegin. Mond a rê ar mark d'an daoulamm ruz. Skei a rê Yannig warnañ gant seuliou e votou hag iveau, gant eur skourjez bihan a bep seurt liou.

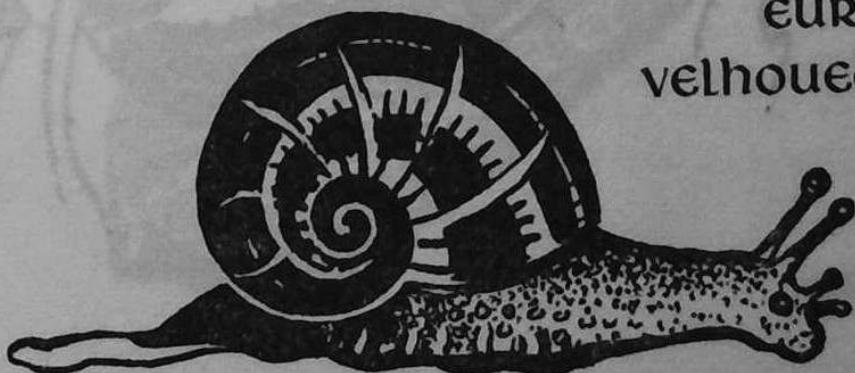
E-keit-se, en oa degaset Mari, ar gannerez, eur pentoniad dour evid he houez. Yannig ne wele netra. Youhal a rê : « Heuill, Moji ! » Kement a reas, ma savas treid ar mark uhelloh eged e benn. Ha Yannig a reas eveltañ, éz da gompreñ.

Petra a hwarvezas ? Kouezañ a reas ar bugel er penton, torret e oe ar mark hag ar gegin a oe stlabezet gand dour ar houez.

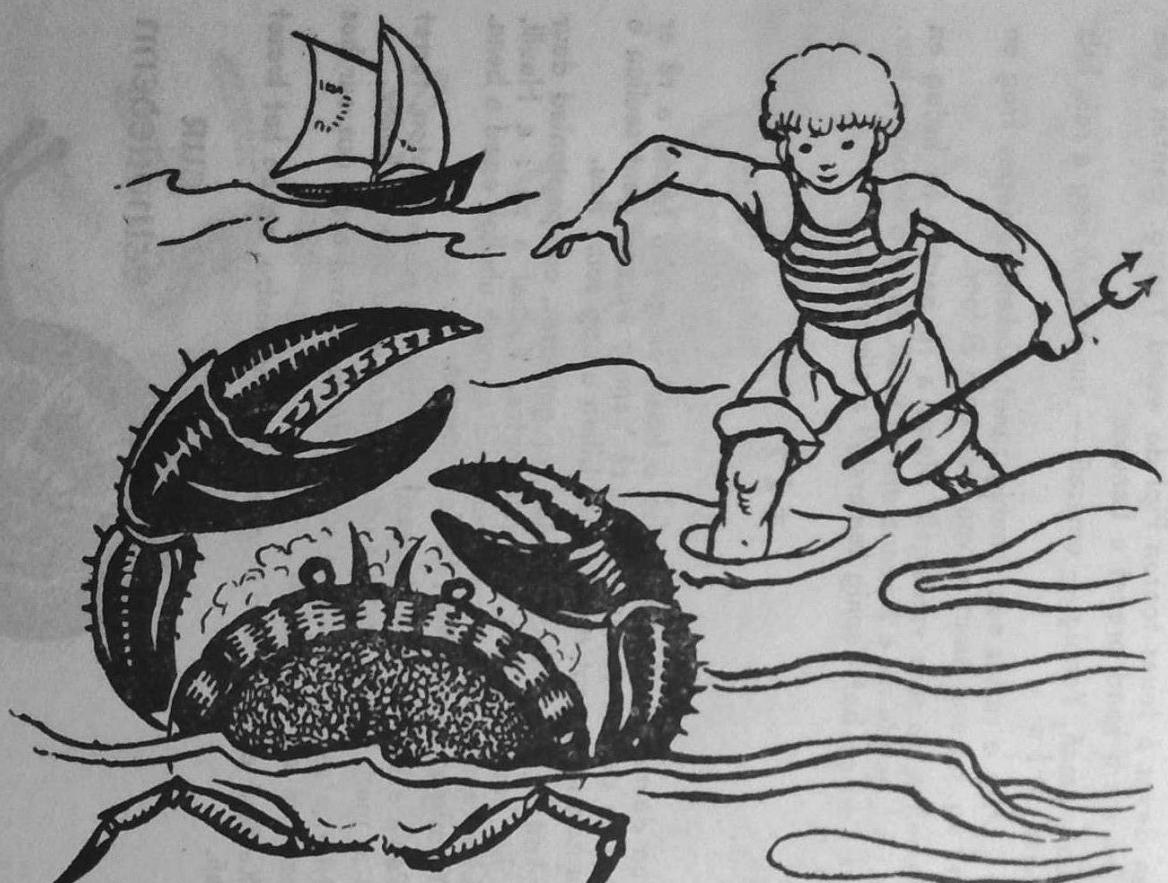
Mari a sachas ar pôtrig euz an dour. Heñvel e oa ouz eur haz kouezet en eur saillad lêz.

Kerkent e oe kaset d'e wele. Met, memestra, ne oe ket krozet dezañ.

EUR
velhouedenn

400 : pevar hant — 900 : nao hant — 500 : pemp kant — 600 : c'hweh kant.

yannig ar hrank

Mond a r  aliez Yannig, gand e gerent, war ribl ar mor.

Plijoud a r  deza  redeg war an tr z, c'hoari gand ar bili, ober toullou don gand eur bal vihan da hortoz ma teufe an dour e-barz, ha sevel tiez a bep seurt stumm.

N'eo ket ar varhadourez a vanke eno, eveljust, evid hen ober.

Med ar pez a gare, dreist-oll, e oa furchal e-touez ar reier, er poullou dilezet gand ar mor hag er bezin stank.

Eno e kave pesked bihan a-vil-vern, kregin, kranted a bep ment hag a bep liou.

Eun devez ma oa, evelse, o firbouchal en eun toull don awalh, e welas eur hrank, eur pikol hini, o neuial muia  ma helle.

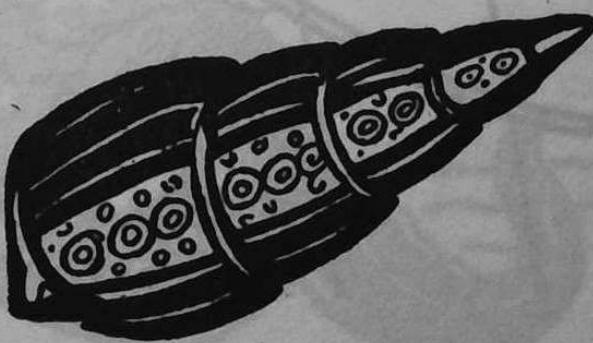
Kerkent, setu Yannig oh astenn e zorn evid tapoud krog el loen. Ya ! med hem  ne oa ket mo s. Gwaska  a reas gand e grabanou biz bihan ar p trig.

Ar bugel en em lakaas da vlejal. Ar hrank a starde muioch-mui.

An tad na oa ket pell alese, a redas war-du an daou enebour hag a dorras meudou ar hrank.

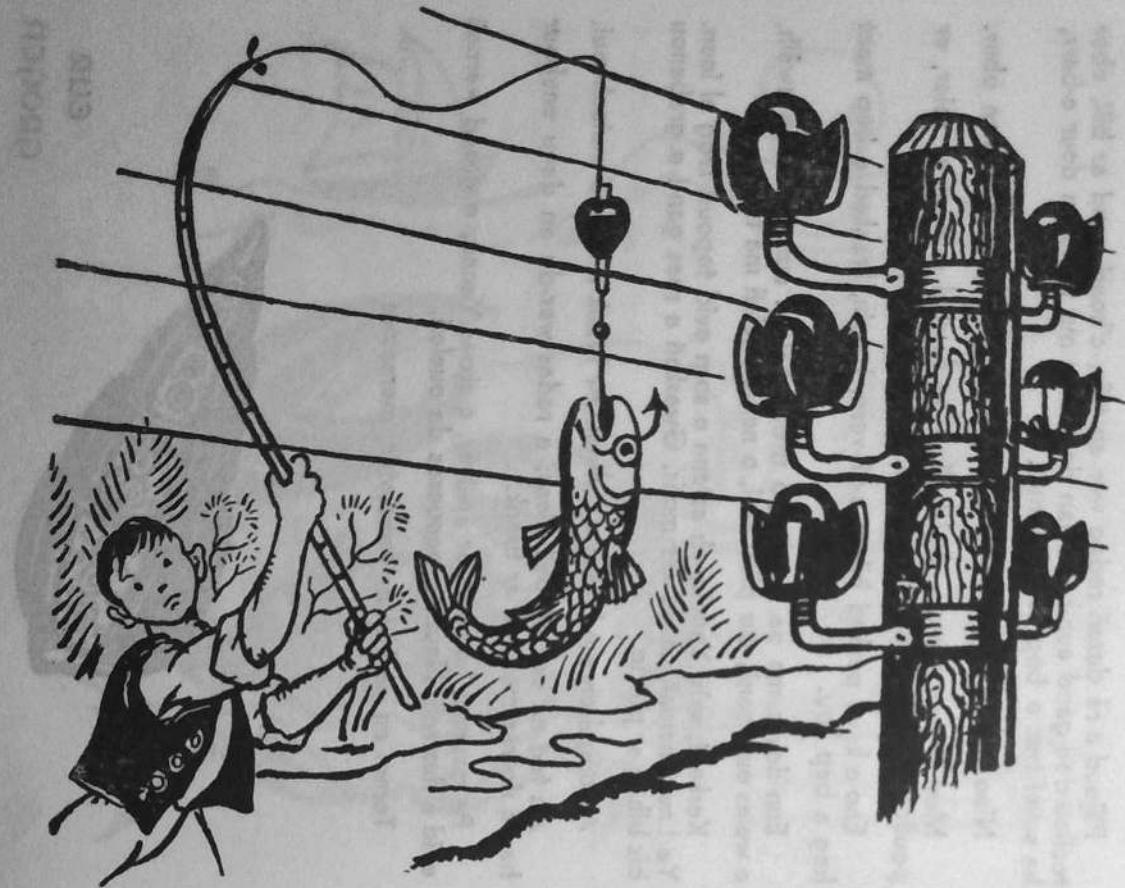
Pa gouezas hem  war an tr z, e skoas Yannig e droad warna  evid e flastra . Neuze e paouezas da ouela .

Tomm en oa bet ar paesk t r, memestra.

EUR
GROGEN

700 : seiz kant — 800 : eiz kant — 1.000 : mil — 2.000 :
daou vil.

yannig hag ar pesk

E traoñ ar bourk e oa eur pont koz, a-uz d'eur stêr (riñvier), e-leh ma teue dour ar mor diou wech bemdez.

Ar besketerien a chome eno e-pad eurveziou, eur berchenn en o dorn. Pakañ a reent pesked a bep seurt ha, dreist-oll, siliou.

Eun devez, e fellas da Yannig ober evelte.

Prenañ a reas eur berchenn, eun neudenn hag higennou. Mond a reas goude-ze da glask buzug.

Erru war ar pont, e skoas Yannig e higenn en dour. Ar mor a oa êt kuit ; med eur poull don, leun a besked, a chome dalhmad.

A-greiz oll e santas ar pôtrig eun dra bennag o tennañ war e berchenn.

Ober a reas kerkent eur sachadenn hag e welas eur penn braz o tond er-mêz. Eul luz an hini e oa, eul luz kér-meurbed.

Sachañ a reas kreñvoh hoaz ha, yo ! setu ar pesk en êr.

An oll dud a oa eno a selle gand daoulagad braz.

Siwaz ! a-uz d'ar pont e tremene orjalennou ar pellgomz (telefon).

An neudenn en em rollas en-dro deze ; hag al luz a reas memestra.

Ya, med ne badas ket pell an abadenn. Kement en em zifretas ar pesk ma kouezas en dour.

Yannig en em lakaas da ouelañ hag a redas d'ar gêr, o lezel war ar pont e dammig stal.

EUR
ZILIENN

3.000 : tri mil — 289 : daou hant, nao ha pevar-ugent.

yannig hag ar broh

E ti e dad, eur chaseour ampart, en- oa gwelet Yannig meur a loen gouez : konifled, gedon, klujiri, kefeleged, douryer, kudoned, lern... jiboez e-leiz. Anavezoud a ré iver ar broh, euzus ha droug.

Eun devez, e oa ar pôtrig o c'hoari er parkeier gant e geñeiled. Hedañ a ré eun douflez don, leun a yeot hir. Kask a ré mouar du.

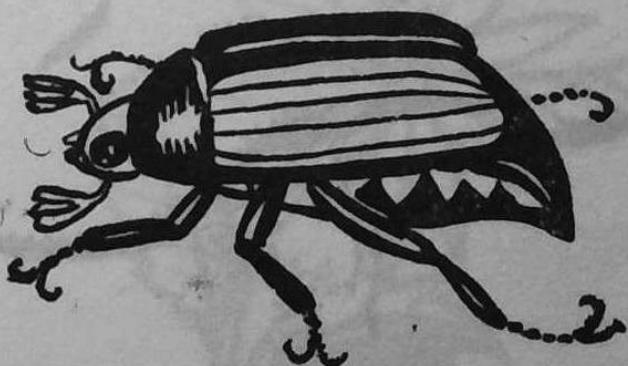
A-dôl-trumm, e stekas e droad ouz eun dra bennag. Selloud a reas kerkent hag e welas, e-touez ar yeot, eul loen fentuz, ront evel eur voull, goloet gand drein evel ar spern.

Ne oe ket pell e spered o vond war-rôg hag e soñjas diouztu e oa eur broh. Leuskel a reas eur vlejadenn, ken na chomas ar re all sebezet ; neuze en em lakaas da redeg, muiañ ma hellas, war-du toull ar park.

Loeiz, unan euz ar ganfarded, a dostaas ouz al loen. Gweled a reas buan na oa ket eur broh med, hepken, eun heureuchin.

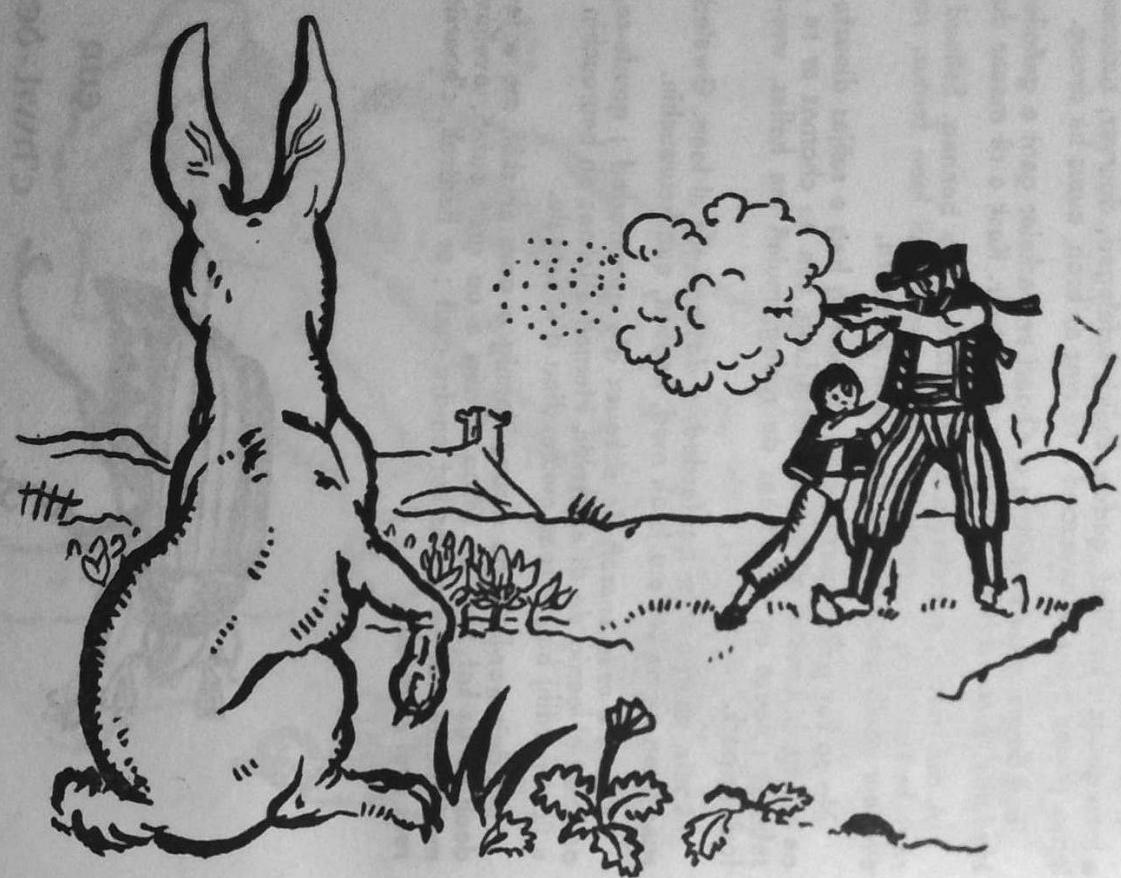
Kemer a reas anezañ da ziskouez d'e gamaraded ; goude-ze, e oe kaset al loenig da di ar skolêr. Hemañ a lakaas an heureuchin en e liorz (jardin) hag a reas meuleudiou d'ar vugale.

An deiz war-lerh, pa erruas Yannig e porz ar skôl, me a lavar deoh ne oa ket faro an ôtrou. Goap a oe grêt outañ, eveljust ; med, memestra, ne ouelas ket en-dro-mañ ; er hontroll, c'hoarzin a reas evel ar re all.

EUR

c'hwil - dero

yannig hag ar honifl

Mond a rê aliez tad Yannig da chaseal d'ar Hastell-Du.

Eno, beure-mad, e helle pakañ eur honifl bennag. Hag e tistroe d'ar gêr a-rôg ma veze savet ar bugel.

Eun wech, a houennas Yannig mond gantañ da weloud penôz e tape al loened-se.

Eur mintin, kent goulou-deiz, setu int o daou etrezeg ar park braz, en dro dezañ eur grugell douar, uhel a-walh, ha kleuzet gant toullou ar honifled. Kluchañ a rejont a-dreñv d'eur bod balan, sioul, sioulig.

Trumm, en em lakaas an deliou da hejañ, hag e tremenas eul loenig en o hichen, ha daou, ha tri, ha meur a hini all war-lerh.

Ober a rént chiboudou e-touez an deliou irvin ha ne choment ket pell er memes leh.

Unan aneze oa deut d'ober e varv e-kichen ar bod balan.

Tad Yannig a savas e fuzuillh d'e skoaz ha, pa oa o vond da dennañ, e krias ar bugel : « Na lazit ket hennez, ma zad, re goant eo ! »

Tregerni a reas an tenn. Med pa oe sklêraet an oabl, ne oe gwelet, war an dachenn, nemed eun toull en douar ha diou pe deir delienn irvin.

Ar honifl, hag e genseurted a oa diskampet en o zoullou.

An tad a roas eur skouarnad da Yannig ha, biken goude, ne houennas ar pôtrig mond d'ar Hastell-Du.

EUR
vleunienn

9 + 8 = 17 : nao hag eiz a zo seiteg.

yannig hag an avalou

Eun devez e teuas c'hoant da Yannig deski neuial evel ar re vrâz.

Mond a reas war vord ar stêr. Siwaz ! e vamm he doa difennet dezañ heuill ar ganfarded all en dour ; en tu-hont da ze, n'en oa advragou ebed.

N'eus forz ! ober a reas daou skoulm en e frilien (mouchouer-godell) hag, e berr amzer, e hellas kuzad e feskennou.

Ne oe ket pell o teski ober diou pe deir neuiadenn ; hag, eur sizunvez goude, e oa barreg da dreuziñ ar stêr.

Treuzi ar stêr ! Eno eo e oa an dalc'h ; rag, en tu all, e oa eul liorz leun a wez-avalou.

Pep bugel a garge e advragou gant ar frouez hag e-pad al lano, e veze grêt meur a droiad, me a lavar deoh...

Erru e kreiz an dour, e santas Yannig e nerz o vond kuit. Med stourm a reas, memestra, hag e tegouezas a-benn ar fin war ribr e huñvre.

Dioustu, e krapas en eun avalenn, e hejas ar skourrou hag e tiskennas da zastum ar frouez kouezet war ar yeot.

Neuze e kargas muiañ ma hellas e dammig advragou. Ya ! med nebeud a blas a oa ennañ. Ar frilien a goueze war e ziouhar.

Nehet e oa ar pôtrig ; penoz adtreuzi ar stêr ?...

A greiz-oll, e klevas eur vlejadenn. E gamaraded a oa dija e kreiz an dour rag gwelet o doa, Job, mestr al liorz, o tond war o zro.

Yannig n'en-doe ket amzer da skarzañ. Job a dapas krog ennañ hag a roas dezañ eul lardad war e gorf noaz.

Adtreuziñ a reas, al lêr bihan, an dour hag ar maill. Pa erruas en tu all, en em lakaas da ouelañ. Med pa welas e oa chomet e frilien el liorz, neuze, avad, e reas eur cholori spontuz. Noaz pill e oa.

Ar re all a c'hoarze leiz o genou.

eun
TOG - KISTIN

beaj kentan yannig

Eur helh nevez a oa bet prenet da Yannig. Ober a r  troiou, e-pad an deiz, dre str dou ar bourk hag ivez, eun tammig, war ar m z.

Med kemend-ma n ne oa ket trawalh. Fellout a r  deza  mond, gand e varh, pelloh dalhmad.

Klevet en-oa komz euz eun eontr (tonton) a chome war-dro sez kilometr diouz ar bourk, war ribl ar mor.

Eur yaouvez, eta, beure-mad, hep lavared ger da zen, setu Yannig o reddeg, etrezeg ar mor, war-lerh e varh koad.

Seblantoud a r  deza  nijal ; biskoaz ne oa  t ken buan war an hent.

Galloud a reas kavout ti e eontr goude beza  tremenet eur g r vihan, ma oa bet enni eur wech, ha hedet eur st r beteg ar mor.

Eno e oe degemeret mad, eveljust, med an oll a chome souezet.

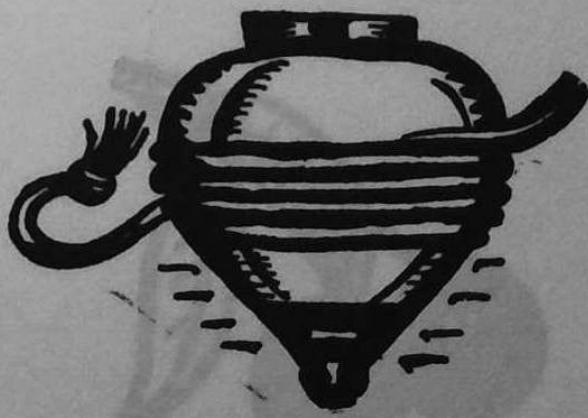
N'eus forz ! e ruz e oa ar bugel. Eun naon bleiz a oa deut deza  hag e tebras, e-kichen e gendirvi, al loened mor o doa bet dastumet : kokez, brennig, kranked, bigerniel hag eun istrenn bennag.

Tremen a reas buan an amzer eno. « Erru eo poent dit Rhond d'ar g r ! — a lavaras e donton deza .

Ha Yannig en hent adarre. Tost d a r  an abard z. Kavout a r  d'ar bugel e oa di sor an distro.

A-benn ar fin e tegouezas e toull-dor e di. Ar vamm, ouz e weloud, a ouelas hag a bokas deza . Med an tad, e , a roas d'e vab eur feskennad hag e zougas d'e wele.

« Ar bugel-ma n — emeza  d'e wreg — en-eus eur spered diaouleg ! »

EUR
GORNIGELL

kEREZ yannIG

Eun devez e houennas Perig digand Yannig mond da vale o-daou e-leh chom er skol.

Tremenet gante koad ar Beskont, setu int o hedi eul liorz (jardin).

El liorz-se e oa gwez-frouez e-leiz, en o zouez eur wezenn karget a gerez ruz-tan.

Kerkent, e teuas hoant d'an daou lampon mond da lêrez eun toullad aneze.

Hag int dreist ar voger. Ne oent ket pell o leuniañ o godellou hag, en tu hont da ze, eur pikol frilien (mouchouer) a vezent kustum da zougen.

Ya ! med a-greiz oll, e oe klevet eur harzadenn. Ki ar perhenn an hini e oa.

Hemañ a oa o labourad a-dreñv d'an ti. Ne oe ket pell o kompreñ ; ha yo ! setu eñ d'ar red war-du ar wezenn.

Koulskoude o-doa bet an daou ganfard amzer da ziskenn euz ar wezenn ha da bignad adarre war ar voger ; ne hellas ar hi nemed c'hwesañ foñs o bragou.

Galloud a rejont lammad en tu-all ; med, memestra, o-doa bet tomm.

Siwaz ! ar herez a oa bet dastumet en o frilien a oa kouezet euz kostez al liorz ; hag ar herez a oa en o godellou, a oa bet friket oll.

En tu-hont da ze, pa erruas Yannig er gér e oa eno, dija, ar skolér.

Me a lavar deoh e oe grêt eun degemer mad da bôtr e skolig al louarn. Ha n'en doa ket, zoken, eur mouchouer da sehañ an dérou a ruille euz e zaoulagad.

DIOU
GEREZENN

72 : 9 = 8 : e daouzeg ha tri-ugent, pet gwech nao ? — eiz !

